

Zoetwaterbuffer IJsselmonde

Recreëren in een waterrijk landschap

Kanoën van het Rotterdamse Zuiderpark tot het Oude Waaltje. Ontspannen picknicken in de bloemrijke velden van de Zuidpolder. Of een stevige struintocht maken langs de randen van de Koedood. Hoe u het gebied ook verkent, het wemelt onderweg van het leven. Hoog in de lucht zweeft een imposante zeearend, langs de oevers stofzuigen lepelaars met hun snavel de bodem op zoek naar visjes, in de verte hoort u plotseling een ferme klap. Het is de staart van een bever op het water...

KLIMAATBUFFER ALS ZOETWATERBUFFER

Klimaatbuffers zijn gebieden waar we water opvangen in natte tijden, om in droge tijden een watervoorraad paraat te hebben. Daarnaast vervullen ze belangrijke functies op het gebied van veiligheid (overstromingen), recreatie en natuurontwikkeling. Klimaatbuffers vinden we in heel Nederland. De klimaatbuffer IJsselmonde richt zich op het 'bufferen' van zoet (regen)water, zodat IJsselmonde minder afhankelijk wordt van de haar omringende verziltende rivieren.

Het Wereld Natuur Fonds werkt in delta's wereldwijd die voor dezelfde uitdaging staan: de gevolgen van klimaatverandering het hoofd bieden. Met het werk aan Nederlandse én buitenlandse projecten verbindt en versterkt het WNF haar (internationale) ervaring in delta's.

ARK Natuurontwikkeling bouwt aan duurzame landschappen waar natuur de vrijheid krijgt en mensen vrije toegang hebben.

Bureau Stroming werkt in opdracht van beide organisaties als adviseur aan dit project.

DE EERSTE STAPPEN IN UITVOERING
Om hun visie niet bij woorden te laten maar in praktijk te brengen, realiseren het WNF en ARK twee voorbeeldprojecten: in de Zuidpolder en in de Koedoodzone. De Zuidpolder wordt heringericht als recreatie- en natuurgebied waar regenwater kan blijven staan. Najaar 2010 wordt onderzocht hoe dat het best gerealiseerd kan worden. Verder gaan in de nazomer van 2010 natuuractiviteiten voor basisscholieren van start in de Zuidpolder. Kinderen leren spelenderwijs over de rijke (toekomstige) natuur vlakbij huis. Vaak zijn zij zo enthousiast over de veldactiviteiten, dat ze hun ouders later mee het gebied in nemen. Betere ambassadeurs voor natuurontwikkeling zijn er niet.

RESULTAAT DOOR SAMENWERKEN
De zoetwaterbuffer IJsselmonde is een idee van het Wereld Natuur Fonds en ARK Natuurontwikkeling. Maar natuurlijk kunnen deze organisaties hun plannen niet alleen uitvoeren. Zij werken dan ook in nauwe samenwerking met de gemeentes Barendrecht en Albrandswaard, waterschap Hollandse Delta, Provincie Zuid-Holland, gemeente Rotterdam, Zuid-Hollands Landschap en de Stadsregio Rotterdam. Het ministerie van VROM ondersteunt de klimaatbuffer IJsselmonde financieel, om Nederland op duurzame wijze veilig en mooi te maken. Voor agrariërs die in het gebied werkzaam zijn, verandert er ten opzichte van de huidige situatie niets.

TOEKOMSTMUZIEK VOOR DE INWONERS VAN BARENDRECHT EN ALBRANDSWAARD? Als het aan het Wereld Natuur Fonds en ARK Natuurontwikkeling ligt, heeft u over enkele jaren toegang tot een spectaculaire achtertuin. De natuurorganisaties zien een kansrijke aanvulling op 'de Blauwe Verbinding' tussen Rotterdam - Stadshavens en de Zuidpolder bij Barendrecht. Die aanvulling bestaat eruit dat de woonwijken, recreatie- en natuurgebieden van die Blauwe Verbinding, aan elkaar gekoppeld worden en veel meer regenwater gaan vasthouden. Een nieuw, waterrijk gebied als zoetwaterbron voor IJsselmonde. Juist omdat de Oude en Nieuwe Maas door de verwachte stijging van de zeespiegel steeds zouter worden, is zo'n zoetwatervoorraad van levensbelang. Bijvoorbeeld voor de landbouw en de waterkwaliteit in stadsparken en natuurgebieden. Daarnaast ontstaat een vrij toegankelijk natuurgebied waar omwonenden kunnen kanoën, wandelen en fietsen. Winst voor waterberging en zoetwatervoorziening, maar ook voor mens en natuur.

MEER VERZILTING OP IJSSELMONDE

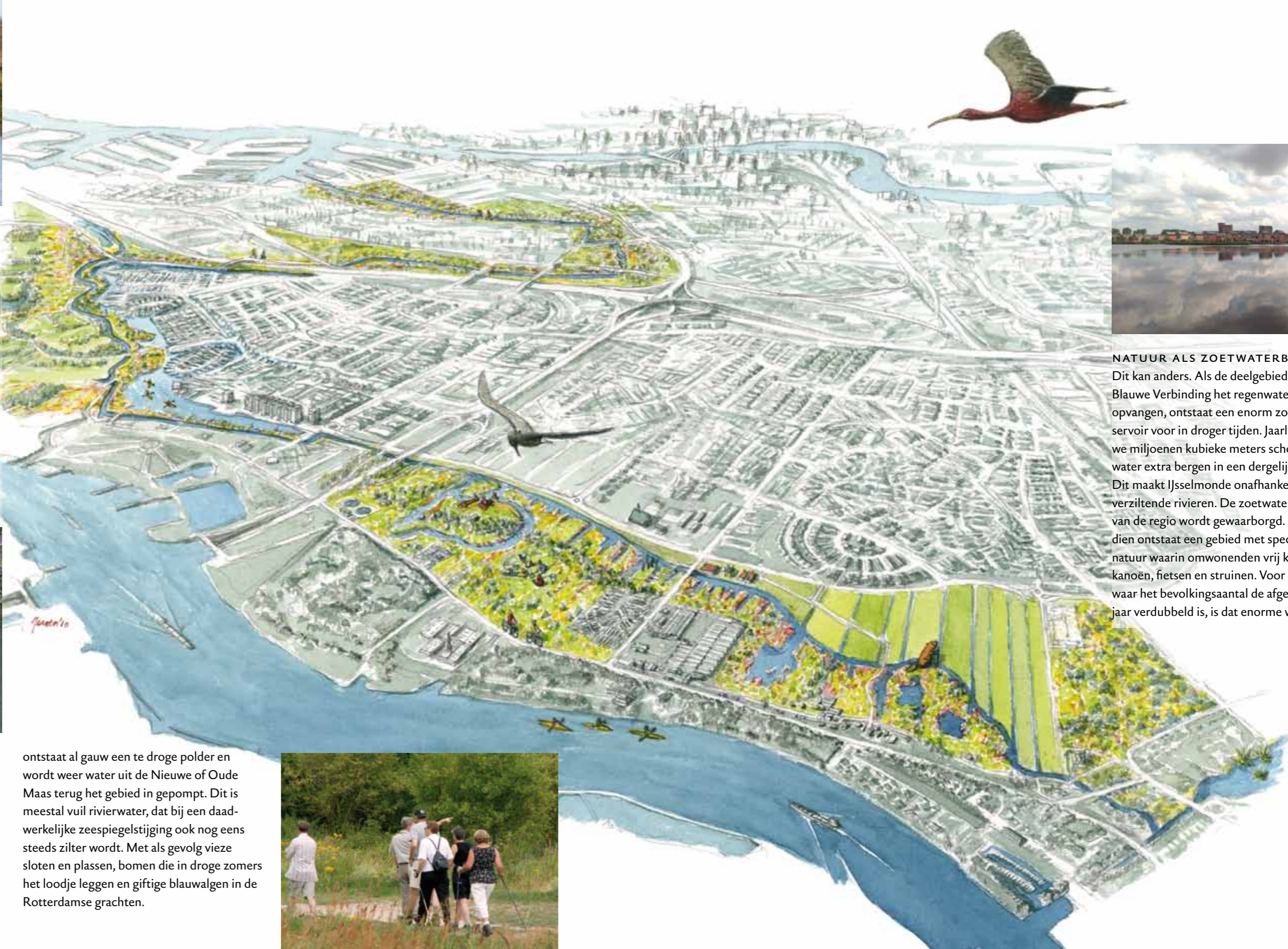
Het klimaat verandert. Hevige regenbuien wisselen periodes van intense droogte af. Dit heeft flinke gevolgen voor de waterhuishouding op IJsselmonde. Door de combinatie van zeespiegelstijging en lage rivierafvoeren dringt zoutwater landinwaarts binnen en krijgt het gebied te maken met verzilting. IJsselmonde kampt nu al met zoetwatertekorten en krijgt hier in de toekomst alleen maar meer mee te maken. Het vasthouden van zoetwater in natte tijden, is dan ook letterlijk van levensbelang voor de inwoners en bedrijvigheid in deze regio.

POMPEN EN VERVUILEN

Na een hevige regenbui stijgt het grond- en oppervlaktewater in de polders van IJsselmonde. Het teveel aan water wordt uit het gebied en in de Oude of Nieuwe Maas gepompt. Zo creëren we opvangcapaciteit voor een volgende bui en houden we het grondwaterpeil kunstmatig stabiel. Echter, zodra er in lente en zomer minder regenbuien zijn,

ontstaat al gauw een te droge polder en wordt weer water uit de Nieuwe of Oude Maas terug het gebied in gepompt. Dit is meestal vuil rivierwater, dat bij een daadwerkelijke zeespiegelstijging ook nog eens steeds zilter wordt. Met als gevolg vieze sloten en plassen, bomen die in droge zomers het loodje leggen en giftige blauwalgen in de Rotterdamse grachten.

NATUUR ALS ZOETWATERBUFFER

Dit kan anders. Als de deelgebieden van de Blauwe Verbinding het regenwater blijvend opvangen, ontstaat een enorm zoetwaterreservoir voor in droger tijden. Jaarlijks kunnen we miljoenen kubieke meters schoon regenwater extra bergen in een dergelijk gebied. Dit maakt IJsselmonde onafhankelijk van de verziltende rivieren. De zoetwaterbehoefte van de regio wordt gewaarborgd. En bovendien ontstaat een gebied met spectaculaire natuur waarin omwonenden vrij kunnen kanoën, fietsen en struinen. Voor een regio waar het bevolkingsaantal de afgelopen tien jaar verdubbeld is, is dat enorme winst.